

Det er klart, at et sådant miljømærke, hvis det lykkes, vil have langt større effekt i det samlede interne EU-marked, end hvis vi blot gennemførte noget for Danmarks vedkommende. Derfor har vi fra dansk side satset en del kræfter på arbejdet i EU-regi, men der er også tale om et langt og sejt træk, og vi er oppe imod forskellige interesser, der modarbejder gennemførelsen af miljømærker på de forskellige produkter.

Derfor har EU's miljøministre også sidste efterår i enighed opfordret Kommissionen til at fremskynde og effektivisere processen. Det er ikke særlig tilfredsstillende, og Danmark, som det også er omtalt i begrundelsen for forslaget, bliver nødt til at stemme imod kriterier for f.eks. maling og lak, fordi kriterierne simpelt hen tillader for store mængder opløsningsmidler i maling.

Men jeg mener bestemt ikke, at vi af den grund skal give op; snarere tværtimod. Der er faktisk vedtaget kriterier for vaskemaskiner og opvaskemaskiner, for jordforbedringsmidler, maling og lakker, godt nok med for meget opløsningsmiddel, for elpærer, for toilet-papir og køkkenruller.

Kriterier for finpapir og for tekstiler kommer formentlig til afstemning i juni. Det synes måske ikke af så meget, og der mangler stadig nogle formalier, før producenterne kan søge; men arbejdet er altså i gang.

Med hensyn til tekstiler har Danmark ved Miljøstyrelsen formandskabet i den arbejdsgruppe, der skal foreslå kriterier, og Miljøstyrelsen har netop oversendt sit forslag til Kommissionen. Heri indgår de fleste af de forhold, som er omtalt i begrundelsen for beslutningsforslaget. Der stilles således krav til dyrkning og fremstilling af fibre til spinning og vævning eller strikning samt til farvning og efterbehandling.

Konkret indeholder forslaget et forbud mod anvendelsen af en række problematiske biocider, som normalt anvendes under dyrkning og transport af bomuld. Det indeholder et forbud mod anvendelsen af tungmetaller i farvningsprocessen, dog med en enkelt undtagelse af kobber til trykprocesser. Det indeholder et forbud mod brugen af ozonlagnedbrydende stoffer og mod brugen af en række hjælpekemikalier i farve- og efterbehandlingsprocessen, og der er restriktioner med hensyn til at anvende formaldehydafgivende kemikalier og brug af flammehæmmere.

Arbejdsmiljøet er tilgodeset med kriterier for støvkonzentrationer i luften.

Endelig indebærer forslaget, at vand- og energiforbruget skal registreres for de enkelte delprocesser, således at der vil være et grundlag for senere at reducere anvendelsen af disse ressourcer. Kriterierne skal revideres løbende.

Dansk Beklædnings- og Tekstilarbejderforbund har bistået Miljøstyrelsen i arbejdet, og forbundet er tilfreds med resultatet. Branchen har været involveret via den europæiske brancheorganisation. Kriterierne vil kunne nås af ca. en fjerdedel af de produkter, der er på EU's marked.

I Danmark vil en større del af produkterne kunne få tildelt mærket, idet vi på en række områder indtager en førerposition med hensyn til tekstiler. Det skyldes bl.a. en målrettet indsats for at udvikle renere teknologi inden for tekstilbranchen, der har været et af indsatsområderne for renere teknologi.

Jeg synes således, at der er nogle gode perspektiver i arbejdet i EU-regi med et miljømærke for tekstiler, og jeg synes, det er vigtigt at få resultatet af dette arbejde med, når vi skal drøfte en opfølgning af undersøgelsen.

Et særligt element i disse videre overvejelser er problemet omkring en kontrolprocedure. Med hensyn til kontrol er der en væsentlig forskel mellem økologiske tøjprodukter og f.eks. økologiske gulerødder. Dyrkning af gulerødder foregår i Danmark og i vore nabolande, og her er det forholdsvis nemt at kontrollere, at dyrkningen foregår i overensstemmelse med de økologiske krav.

Dyrkningen af bomuld og produktion af tekstiler foregår derimod for en stor dels vedkommende i oversøiske lande. Her er der sjældent opbygget et kontrolsystem, der kan sidestilles med f.eks. det danske system. Der er arbejdet meget med dette kontrolproblem i forbindelse med EU's miljømærke for tekstiler, og her er det nødvendigt, at alle gode kræfter arbejder sammen. Kontrollen af, om man f.eks. bruger pesticider, når man dyrker bomuld i Sydøstasien, bliver desværre ikke lettere af, at det er et dansk krav til et dansk mærke, end hvis det er et fælles europæisk krav til et fælles europæisk mærke.

Men som sagt: Jeg vil gerne gennemføre den foreslåede undersøgelse, og jeg stiller naturligvis også op til yderligere drøftelser af beslutningsforslaget i Miljø- og Planlægningsudvalget, således at undersøgelsen kan gennemføres